

C L É M E N T M A R O T

Jegyzet

Jean Marot francia retorikus költő fia. 1496-ban született Cahors-ban, 1519-től élete végéig Navarrai Margit állandó pártfogoltjai közé tartozik. Később I. Ferenc udvari költője. Több ízben kerül börtönbe /a bűjt megszegése illetve egy fogoly kiszabadítása miatt - 1526, 1527, 1532/. Ennek hatására írja a L'Enfer /'Pokol'/ című nagyobb méretű poémáját, mely a börtönben szenvedett fogságának szatirikus-allegorikus krónikája. 1532-ben jelenti meg első gyűjteményes verseskönyvét Adolescence Clémentine /'Clément ifjusága'/ címen, mely egyben első nagy korszakának lezárása is. 1532-ben adja ki a Rózsa-regényt és Villon teljes életművét /a zsargonban írt költemények kivételével/ és ekkor készíti első zsoltárfordításait is.

Marot részt vesz a protestáns mozgalmakban. 1534-ben katolikusellenes röpiratok terjesztése miatt előbb Navarrai Margit udvarába, majd Ferrarába, Velencébe menekül. Csak miután 1536-ban Lyonban visszavonja tévedéseit, térhet vissza Párizsba.

1541-ben elkészült 30 zsoltárfordítása megzenésítve óriási népszerűségre tesz szert. De már az 1542-beli eretnekhajszja idején heves támadás éri a Sorbonne részéről

a zsoltárok miatt. Az elfogatási parancs elől Genfbe menekül Kálvinhoz, ahol újabb 20 zsoltárt fordít. Kálvin rigorózussága is taszítja, előbb Chambérybe, majd Turinba huzódik vissza, itt hal meg 1544-ben. Zsoltárait Béza fejezi be és adja ki együtt 1566-ban.

Clément Marot a Pléiade elődje, a reneszánsz első nagy francia költője, megújítója a francia költészetnek éppen azon műfajok megteremtésével és művelésével, melyeket később a Pléiade népszerűsít igazán. Ezzel egyidejűleg olyan régi műfajoknak is mestere, mint a ballada, rondó, triolet, dizain, blason, coq-à l'âne, de az ő érdeme az is, hogy olaszból átültette a petrarcai szonettet, az epigrammát; népszerűek elégiái, eklogái és főképpen episztolái. Nemcsak a gáláns udvarlás mestere, de nagy szatirairó is.

Marot munkássága a középkori költészet hagyományos formáiból a retorikusokon és a Navarrai Margit körüli költőiskolán keresztül átvezet a humanista szellemű érett reneszánsz költészetbe.

Marot Villon-kiadása oly nagy jelentőségű, hogy a jelenlegi francia kritikai kiadások is hasznosítják.

A Marot-előszó alapul vett kiadása: Oeuvres complètes de Clément Marot par Abel GRENIER, tome II, Classiques Garnier, Paris, é. n.

Szalai G. Erzsébet